

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

บทนี้จะได้กล่าวถึงเรื่องวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งจะได้กล่าวถึงรายละเอียดเป็นเรื่อง ๆ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่ง "เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด" ในการปฏิบัติงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานส่วนงานการประถมศึกษาจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตของการวิจัย ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ 2 ด้าน คือ

1.1 ด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือ

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด จำนวน 72 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย ทั้งนี้เพราะว่าขนาดของประชากรจำนวนไม่มากนัก

1.2 ด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารการประถมศึกษาจังหวัด ในการปฏิบัติงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบงานตามภารกิจของส่วนงานการประถมศึกษาจังหวัด ในฐานะผู้บังคับบัญชา กรรมการและเลขานุการ กศจ.อนุกรรมการและเลขานุการ อ.ก.ค.จังหวัด ว่าใช้แบบพฤติกรรมการตัดสินใจ 5 แบบอย่างไรบ้าง

แบบที่ 1 ตัดสินใจด้วยตัวเองโดยใช้ข้อมูลที่มียู่

แบบที่ 2 หาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ให้บ่งชี้ปัญหาก่อนจึงตัดสินใจด้วยตัวเอง

แบบที่ 3 อภิปรายปัญหาร่วมกับผู้ให้บ่งชี้ปัญหาเป็นรายบุคคลแล้วตัดสินใจ

ด้วยตัวเอง

แบบที่ 4 อภิปรายปัญหาร่วมกันกับกลุ่มผู้ให้บ่งชี้ปัญหาก่อนแล้วจึงตัดสินใจ

ด้วยตัวเอง

แบบที่ 5 อภิปรายปัญหาร่วมกันกับกลุ่มผู้ให้บ่งชี้ปัญหาและไรท์กลุ่มร่วมกำหนด

การตัดสินใจด้วย

ภายใต้ภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดจะถือปฏิบัติใน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดระบบเพื่อการบริหารงาน ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงานและด้านการส่งเสริมงานวิชาการในโรงเรียน

2. วิเคราะห์การดำเนินงานเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงสร้างภารกิจบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โครงสร้างระบบการศึกษาของชาติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัด บทความ หนังสือ ตำราเอกสารอื่นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบของการศึกษาวิจัย

2.2 นำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษาตามข้อ 2.1 มากำหนดเป็นกรอบของเนื้อหาในการวิจัย แล้วสร้างแบบสอบถามตามกรอบที่กำหนดเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานการณ์ส่วนตัวของผู้อำนวยความสะดวก
ศึกษาจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติส่วนตัวและของตำแหน่ง ลักษณะของตัวแบบสอบถามเป็น
แบบเลือกตอบ โดยกำหนดให้ตอบตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่จริงเพียงคำตอบเดียวหรือทั้งหมดจำนวน
5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ถามเกี่ยวกับแบบพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้อำนวยความสะดวก
การประเมินศึกษาจังหวัด ในการปฏิบัติงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามกรอบ
ที่กำหนด 4 ด้าน ด้านการจัดระบบเพื่อการบริหารงาน จำนวน 16 ข้อ ด้านการวางแผน
เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ข้อ ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ
ด้านการส่งเสริมงานวิชาการในโรงเรียน จำนวน 14 ข้อ ลักษณะของตัวแบบสอบถามเป็น
แบบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวซึ่งเป็นคำตอบลงที่คือตัวแบบพฤติกรรมการตัดสินใจ 5 แบบ
ที่คิดแปลงมาจากแนวคิดของ วิคเตอร์ วูม และ ฟิลลิป เยทตอน (Vister Voorm and
Phillip Yetton) ที่ได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจเป็นกรอบของ
คำตอบในการเลือกตอบ

สำหรับวิธีการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำร่างแบบสอบถามขึ้นภายใต้การ
ให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด เมื่อจัดทำเสร็จแล้วได้เสนอให้อาจารย์
ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขเพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เมื่อได้ทำการแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษา
ตรวจแก้แล้วจึงได้นำเสนอผู้เชี่ยวชาญช่วยในการพิจารณาความเที่ยงตรงและความเหมาะสม
ของเนื้อหาโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย 2 ท่าน
ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด แต่ขณะนี้เปลี่ยนไปดำรงตำแหน่งอื่น
5 ท่าน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด 1 ท่าน ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
1 ท่าน เมื่อได้รับการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำข้อเสนอนั้นไปปรับปรุง
แก้ไขร่างแบบสอบถามโดยการกระทำภายใต้การกำกับและให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา
เมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลทางราชการหรือเกี่ยวข้องกับทางราชการ จึงได้ขออนุญาตสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ วิธีการโดยจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบ ได้ขอให้กลุ่มตัวอย่างประชากรตอบและส่งคืนภายใน 15 วัน ระหว่างวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2534 ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2534 ตามช่วงเวลาที่กำหนดได้รับแบบสอบถามคืน 66 ฉบับ และต่อมาได้ติดตามจนได้ครบทุกฉบับ เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2534 จำนวน 72 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว จึงได้ลงมือตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบครบทุกข้อ จึงถือว่าแบบสอบถามทุกฉบับสมบูรณ์และได้ลงมือทำการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอข้อมูล ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับ อายุตัว อายุราชการ ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด คุณวุฒิทางการศึกษาและวิธีการเข้าสู่ตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วนำมาหาค่าร้อยละ นำเสนอโดยการจัดทำเป็นตารางและอธิบายตารางเป็นความเรียง

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลแสดงพฤติกรรมการตัดสินใจของ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดในการปฏิบัติทั้งสี่ด้าน ทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละของแต่ละแบบพฤติกรรมการตัดสินใจเป็นรายด้านและตามลักษณะโครงสร้าง โดยนำเสนอเป็นตารางแต่ละด้านและตามลักษณะโครงสร้างของการทำงานตามภารกิจของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรืออธิบายตารางเป็นความเรียง

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การแจกแจงความถี่เพื่อหาค่าจำนวนรวม N
2. การคำนวณหาค่าร้อยละ ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่รายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$